

Erakorralise meditsiini töötajate poolt ultraheli kontrolli all tehtud närviblokaadide ohutus ja valu leevendamine: retrospektiivne uuring*

Gustav Klimušev –
TÜ Kliinikumi erakorralise meditsiini IV aasta arst-resident

Ultraheli kontrolli all tehtud närviblokaad on oluline multimo-daalse valuravi osa, mille head mõju valu leevendusele, funktsionaalsele tulemusele ja deliiriumi vähendamisele on uuritud suure valimiga prospektiivsetes uuringutes, kus protseduuri on läbi viinud aneste-sioloogid.

Ultraheli kontrolli all tehtud närviblokaadid on muutumas erakorralises meditsiinis järjest sagedase-maks valuravi osaks. Kuigi varem on avaldatud mitmeid juhtumipõhiseid ülevaateid, kus protseduuri on teinud erakorralise meditsiini arstid, on siiski puudus suurtest uuringutest, milles oleks hinnatud nii protseduuri mõju valule, selle ohutust kui ka tüsistusi.

Ameerika Ühendriikides Cali-fornia osariigis Highlandi haiglas viidi ajavahemikul augustist 2020 kuni augustini 2021 läbi retrospek-tiivne registrianalüüs. Uuringus kontrolliti ja hinnati kõiki haigla erakorralise meditsiini osakonnas ultraheli kontrolli all tehtud närviblokaade, mida oli kokku 420.

Protseduuri läbiviijad olid peami-selt erakorralise meditsiini resi-dendid ($n = 260$; 61,9%) ja sama ala arstid ($n = 50$; 11,9%). Protseduu-ridega seoses ei esinenud uuringu patsientidel ühtegi olulist tüsistust – see viitab tüsistuste madalale esine-missagedusele ning seega protse-duuri ohutusele.

Protseduuri mõju valule oli uuringus samuti märkimisväärne: 10 punkti skaalal hinnati keskmiselt valu leevendust 4,6 (95% uv 3,9–5,2) punktiga (valuskoor enne protse-duuri 7,4, pärast 2,8 punkti).

Tegemist on hea metoodikaga retrospektiivse registrianalüüsiga, mis näitab ultraheli kontrolli all tehtud närviblokaadide ohutust ja tõhusust erakorralise meditsiini osakonnas. Siiski jäi valuskoori analüüsist välja arvestatav osa patsiente ($n = 159$; 37,9%), kelle dokumentatsioonis puudus protseduurieelne või -järgne valuskoor. Seetõttu on lõplike järelduste tege-mine valule avaldunud mõju suuruse kohta piiratud.

Kuna Highlandi haiglas on juba pikka aega olnud kasutusel korralik õppekava, mille alusel õpetatakse personalile ultraheli kontrolli all närviblokaadide tegemist, võib tule-muste ülekandmisel teistesse keskus-tesse esineda piiranguid. Seepärast tasub sellest haiglast eeskujuga võtta ning integreerida sagedamini kasuta-tavad blokaadid erakorralise med-it-siini igapäevapraktikasse.

REFEREERITUD:

Merz-Herrala J, Leu N, Anderson E, Lambeck A, Jefferson J, Sobrero M, Mantuani D, Mudda G, Nagdev A. Safety and Pain Reduction in Emergency Practitioner Ultrasound-Guided Nerve Blocks: A One-Year Retrospective Study. *Ann Emerg Med.* 2024 Jan;83(1):14-21. doi: 10.1016/j.annemergmed.2023.08.482. Epub 2023 Sep 23. PMID: 37747384.

* Esitatud TÜ Kliinikumi erakorralise meditsiini *Journal Club* is 17. septembril 2024.